

Foaie Diecezană

Organ oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

On. Biblioteca a Universității Reg. Ferdinand
Cluj

...amente	450 Lei
... II	400 Lei
... III	380 Lei
...asă	300 Lei
...culari	200 Lei

MANUSCRISELE SE VOR TRIMITE PE ADRESA
CONSILIULUI EPARHIAL, SECȚIA CULTURALĂ

EPISCOPIA CARANSEBEȘULUI
CONT C. B. C. Nr. 89876

Publicații	
Concurs protopopiate	1000 Lei
" parohii cl. I	600 Lei
" " " II	500 Lei
" " " III	400 Lei
Diferite publicații cm.	6 Lei

Persoana și învățătura Mântuitorului în opera lui Upton Sinclair

Poate nu spunem un lucru nou atunci când afirmăm că persoana lui Iisus și învățătura Sa, transpiră prea puțin din voluminoasele tomuri scrise de cutare ori cutare teolog, cu multă erudiție e adevărat dar cu prea puțină sensibilitate și, că dimpotrivă, ele țâșnesc năvalnic din slovele nepretențioase ale umililor artiști, cu sufletul receptacol deschis spre a capta toate undele inefabilului. Upton Sinclair ar putea fi luat drept pildă în acest sens.

N'a studiat teologia. Nici n'a avut timp. De mic a trebuit să lupte pentru existență. E ceea ce-l va face să îndrăgească mai târziu pe oamenii muncii. Îi caută pretutindeni, se amestecă printre ei, le află mizeriile și prea puținele bucurii. Plânge și râde împreună cu ei. Iar când își dă seama că trebuie să puie în scris tot ceea ce simte, toarnă dintrodată în expresii de bronz unul din cele mai frumoase monumente, închinat tradițiilor de pretutindeni. Și aceasta în lumea de peste Ocean, în America lui Columb.

Nu prea știm bine ce apartenență religioasă va fi având. Nici nu contează atât de mult. Presupunem însă că-și va fi pus întrebarea care frământă pe mulți: cum se face că în decursul a două milenii aproape, creștinismul n'a putut rezolva decât prea puține din problemele sociale ale umanității? Și nu numai atât ci, dimpotrivă, nu rareori a contribuit la agravarea lor! Atunci, cutremurat își va fi adus aminte de Prietenul și Mântuitorul oropsiților de Iisus Domnul, îi va fi căzut înainte și cu hohote de plâns, îi va fi cerut Lui un răspuns. L-a aflat și

ni l-a împărtășit și nouă în două cărți: „We Call Me Carpenter“ (Mi se spune Dulgherul) și „Our Lady“ (Doamna noastră, sau „Madona“ cum au tradus unii).

Hristos a venit în lume ca să-și tămăduiască frații, pe toți fără osebire. Le-a oferit mijloacele prin cari să-l atingă. Dar ei nu l-au înțeles. Mai mult: i-au pervertit cele mai sublime învățăminte și au făcut din El un Dumnezeu prea îndepărtat, înconjurat și acoperit de ceața groasă a tămâii formalismelor și conveniențelor; L-au desfigurat și L-au făcut de nerecunoscut. Și nu numai pe El, ci chiar și pe Maica Sa, Maria Preacurată. În această vreme, cei cari prin abuz s'au pus la adăpostul numelui Său, au început să huzurească și să imite pe toți acei farisei și saducheii fățarnici alungați oarecând cu biciul din templu, sau pe cei ce au fost rușinați, înaintea femeii pe care voiau s'o ucidă pentru desfrânare, cu un cuvânt ce nu mai poate fi răstălmăcit: „cine este fără de păcat, să arunce mai întâiu cu piatra în ea“.

Și s'a întâmplat ceea ce spune confratele lui Sinclair, Lloyd C. Douglas, prin gura lui Tiberius, în atât de frumosul roman „Cămașa lui Hristos“: „...crezându-se destul de puternici, vor încerca să-și dicteze condițiile, vor începe rivalitățile pentru slujbe și prăzi... așa că puterea li se va urca la cap, datorită bogățiilor pe care au reușit să le jăcmănească și își vor închipui că stau călare pe situație...“ Așa au ajuns creștinii. Și cu ei povățuitorii lor. Cu câtă durere le descrie Sinclair de-

zertarea dela misiunea ce singuri și-au arogat-o, în palpitanta povestire „In căutarea adevărului“?!

Așa stând lucrurile însă, revenind Iisus pe pământ ar mai recunoaște El în toți cei ce se pretind a-I fi ucenici, pe urmașii Săi? S'au ce-ar face de-ar cobori în lume acum, în veacul XX, spre pildă, într'un oraș american, în New-York, pe Broadway?

În primul rând ar avea de văzut multe: femei preocupate doar de felul cum să-și corecteze mai mult formele spre a izbi privirea pofticioșilor, hrăpăreți cari caută să profite de pe urma chinului altora, proprietari de studiouri cari prin peliculele lor nesfârșite înveninează sufletele tinere, bancheri și miliardari ce desfid în public mizeria mulțimilor, creștini cari batjocoresc în biserici tot ceea ce este mai sfânt, odrasle de bogătași cari în limuzine luxoase gonesc pe bulevarde ucigând copii de nenorociți, șomeri murind de foame și mizerie, etc... etc... În fața acestui tablou, El desigur ar suferi îngrozitor, iar lacrimile de durere l's-ar transforma din nou în picături de sânge. Apoi revoltat ar pleca pe străzi să înfiereze în tirade usturătoare păcătoșenia oamenilor, și-ar face biciu de frânghie să alunge iarăși pe leneșii îmbogățiți, ar pune la zidul infamiei pe toți cei re-I poartă numele cu nevrednicie. Ar intra și în biserici ca altă dată în templul fațarnicilor. Upton Sinclair parcă-l aude spunând celora dunați acolo: „Casa mea, casă de rugăciune se va chema, iar voi ați făcut din ea peșteră de tâlhari. Cel care fură puțin e numit pungaș, dar cel care fură mult e numit stâlp al bisericii. Adevăr grăesc vouă: cel ce răpește muncitorului roadele trudei sale este mai primejdios decât tâlharul la drumul mare; iar cel ce fură statul și puterile de guvernământ este pârintele tuturor tâlharilor.“

Același Iisus însă, ar trata cu toată blândețea pe cei năcăjiți. I-ar sprijini să se ridice, le-ar tămădui ranele, le-ar înmulți pâinele, le-ar da o mână de ajutor să-și câștige drepturile, ar fi alături de ei în toate și pretutindeni. Și când disperați acești flămânzi și oropsiți ar ridica pumnul contra celor ce-i năpăstuesc, le-ar spune cu un accent într'adevăr dumnezeiesc: „Oameni buni, ce rost ar avea să-i omoriți pe acești mizerabili? Cei cari sug sângele

săracilor și trăesc de pe urma lor nu pot fi omorâți prin lovituri... Și chiar dacă-i omoriți pe ei, distrugeți în voi ceea ce vă ridică deasupra lor, ceea ce vă dă dreptul la viață. Distrugeți acele virtuți de bunătate și răbdare care sunt giuvaerurile săracilor și care îi fac pe aceștia regi în împărăția iubirii. Să ne păstrăm coroana milosteniei, să nu ne însușim viciile opresorilor noștri. Să creștem în înțelepciune și să găsim căi de-a pune capăt sclaviei lumii fără a ne înjosi inimile. Dacă atâtea veacuri am fost răbdători, să mai așteptăm acum puțin pentru a găsi calea cea dreaptă. O, poporul meu, iubiiții mei săraci, nu violența, ci solidaritatea, frăția, este calea! Să-i lăsăm pe bogați să-și continue drumul spre pierzania sigură care-i așteaptă. Să nu ne murdărim mâinile cu sângele lor!

Așa ar proceda Iisus. Cum a făcut și la prima sa venire. Și dacă atunci a fost răsplătit cum moartea, același lucru s'ar întâmpla acum. Spre rușinea noastră a creștinilor mileniului doi!

Acesta este Hristosul lui Sinclair. Mulți vor zice că imaginea Lui a fost falsificată. Au și spus-o. Dar au greșit! Au greșit pentru că un suflet curat și sincer nu-l poate vedea pe Domnul decât sub acest aspect: de prieten al oropsiților și vrăjmaș al asupritorilor, blând și drept, revoluționar și împăciuitor, simplu și neconvențional. Și romancierul american așa L-a infățișat, pentru că așa L-a trăit și simțit. Iar aceasta, pentru a ne da nouă cititorilor săi un cald îndemn să ne apropiem mai mult de Cel ce răstignire a răbdat pentru a noastră izbăvire*).

Diacon N. Corneanu

1) Aceste cuvinte i-au fost inspirate autorului de realitățile ce confruntau societatea americană imediat după primul războiu mondial. Desprinse de acest moment și-ar pierde poate valabilitatea.

*) Lucrările la care ne-am referit cu osebire în cele de mai sus, au fost traduse și în românește. Pe lângă o versiune recentă, ce n'am avut-o la îndemână, romanul „Mi se spune Dulgherul“ a fost tradus de Bar S. Bar, în 1940 Buc., Ed. Cultura Românească; iar „Madona“, de Lisette D. și Violette F., Buc., Ed. Vatra, 1946. O scurtă prezentare a operei lui Sinclair ne-a dat dl. Valeriu Popovici, în Universul literar, An. LIV Nr. 9 Dum. 18 Martie, 1945, pp. 5—6.

Răbdarea este un arbore ale cărui rădăcini sunt amare, dar ale cărui fructe sunt dulci.

(Proverb persan)

Biserica*)

de

I. P. S. Mitropolit Nicolae de Crutișchi
și Colômenschi

(Continuare din Nr. 36—37)

Vine ceasul morții pentru fiecare din noi, și Biserica noastră cu binecuvântarea ei ne însoțește sufletul nemuritor pe calea vieții vecinice. Rămășițele noastre pământești vor fi aduse aici în biserică și tânguirile de îngropare se împreună cu rugăciunile Sfintei Biserici pentru odihna sufletului nostru în împărăția cerurilor. Ea nu ne dă uitării niciodată pe noi fiii ei, și atunci când după moartea noastră nu va mai fi nimenea care din iubire pentru noi să dea vre-un pomelnic pentru pomenirea noastră, nu încetează rugăciunile Sfintei Biserici pentru noi până la sfârșitul veacurilor. Ea pomenește pe toți strămoșii, moșii, părinții și frații răposați întru dreapta credință.

Noi nici după moarte nu eșim din ograda Sfintei Biserici Ortodoxe, ci numai trecem din Biserica pământească, — pe care Sfinții Părinți o numesc luptătoare, pentru că membrii ei trebuie să lupte împotriva păcatului — și Biserica cerească numită Biserica biruitoare, amândouă sunt una: O Biserică al cărei cap este Hristos Domnul. Biserica cerească o formează toți sfinții și sufletele celor ce cred în Hristos. Noi cei de pe pământ fii ai Bisericii luptătoare și ei cei de dincolo de moarte fii ai Bisericii biruitoare suntem unii cu alții în neîntreruptă legătură de rugăciune. Sfinților noi ne rugăm ca unora cari și ei se roagă pentru noi înaintea lui Dumnezeu, iar pentru cei răposați ai noștri noi facem rugăciuni pentru odihna sufletelor. Rugăciunile către Sfinți ne câștigă binecuvântarea lui Dumnezeu, iar rugăciunile noastre pentru cei răposați le ușurează starea (soarta) de după moarte. Și când și noi înșine vom muri și vom trece în biserică cerească, vom simți mângâierea rugăciunilor, cari se vor face pentru noi în Biserica pământească. Dar trebuie să fim vrednici a intra în Biserica cerească! Trebuie însă să trăim și să murim ca adevărați creștini și adevărați fii ai Sfintei Biserici și atunci fericirea noastră în brațele Sfintei Biserici cerești vor fi fără de sfârșit.

Privind spre cer într-o noapte senină, fără de nori, noi ne minunăm de mulțimea

stelelor împrăștiate pe cer. Cerul înstelat așa ne cucerește cu frumusețea, încât numai cu greu ne putem lua privirile de pe el. Este însă și un cer bisericesc de asemenea presărat cu miliarde de stele, ca și cerul văzut noaptea. Acele stele sunt strălucirea vecinicii slave a Sfinților din Biserica cea cerească. De acolo din înălțimea aceluia cer duhovnicesc, ei strălucesc cu vecinica frumusețe duhovnicească și ne spun (nouă) că fiecare om este chemat de Tatăl nostru cel din ceruri, la acea vecinică slavă în Biserica cerească. Acele stele ne aduc aminte, că viața noastră pământească în cei câțiva zeci de ani este atât de scurtă încât este numai o clipă, în asemănare cu vecinicia și că fiecăruia din noi ne este dată să o trăim numai o singură dată și că ea ni se dă pentru aceea, ca să o trăim în așa fel în frumoasa grădină a Bisericii pământești cu binecuvântările și cu ajutorul ei, ca să ne facem vrednici pentru viața vecinică, pentru biserică ce cerească.

Călătorind în anul trecut prin Orientul apropiat și prin țările Europei am întâlnit în Ierusalim, Kairo, Londra, Paris Ruși (pravoslavnici) cari trăiesc acolo de 25—30 ani departe de patrie, în care timp au căzut de sub ascultarea Sfintei Maicii Biserici Ortodoxe. Iar acum noi am fost martori, cum ei după așa de mulți ani de când s'au depărtat dela Maica Biserică iarăși s'au întors la ea cu multe lacrimi de pocăință pentru greșala ruperii unității bisericești. Iată ce putere de a aduce la sine are Maica-Biserică și cu câtă iubire ea i-a primit în anul trecut în brațele sale pe fiii ei rătăciți. Noi trebuie să ne simțim fericiți, că suntem ai ei, că nu ne-am depărtat dela ea dela Sfânta Maica-Biserică Ortodoxă și să grijim să nu pierdem acea fericire prin mulțimea greșalelor noastre.

Să fim deci credincioși Maicii-Biserici ortodoxe, până la moarte, să o iubim cu nescăzută iubire fiască, să-i ascultăm poruncile, învățăturile și toate chemările pe cari ni-le face. Altarele ei să fie pentru noi „locașuri iubite“ în cari să ne mângăem și să ne întărim. Aduceți-vă la biserică pe pruncii voștri ca să se învețe a o iubi și să o iubească din zilele prunciei lor. Căci, cine știe, mai târziu în viața plină de supărări, necazuri și ispite când, credința și duhul rugăciunii mai slabește uneori, omul își aduce aminte de vre-o rugăciune pe

care a auzit-o s'au însuși a rostit-o în pruncie în sfânta biserică, sau măcar vre-un cuvânt de mult auzit acolo, îl trezește și-i îndreptează pașii spre sf. biserică, unde fără încetare se aude chemarea Cerescului Părinte: Veniți la mine toți cei osteniți și însărcinați și eu Vă voi odihni" (Mat. 11,28).

Sfântul Ioan Gură de Aur vorbind fiilor săi duhovnicești a spus: Fiecare din voi după sfânta slujbă să iasă din sf. biserică mai bun de cum a fost când a intrat în ea. De a bunul Dumnezeu, ca vre-un cuvânt al meu care va fi ajuns la sufletele voastre să-și dea rodul său pentru cel mai mare lucru din viața aceasta: mântuirea sufletelor noastre, Amin.

(*Predică rostită de I. P. Sf. Sa în biserică „Schimbarea la față” din Moscova.
Reprodus din „Legea Românească” Oradea 1948, Nr. 14-15.

Misiuni religioase

pe Valea Dunării și a Nerei

(impresii)

(Continuare)

SICHEVIȚA

(In ziua de 17. VIII). In fața școlii monumentale, acum în fază de construcție, primarul M. Fuchs, încadrat de autoritățile locale, în frunte cu dl notar V. Băleanu — fiul răp. preot C. Băleanu — prezintă tradiționala pâine și sare, cu frumoase cuvinte de bineventare.

Incadrați de călăreții care ne-au întâmpinat dincolo de Gornea, mergem în procesiune până la Sf. biserică unde pâr. Cuzman Jianu, dă un admirabil raport asupra parohiei.

Se slujește sf. Liturghie, cu Pr. C. Prot. Dr. Crețiu, Pr. Tr. Constantin; adm. Prot. Pr. Jianu și diac. D. Băloni, într'una din cele mai spațioase biserici din tract, dar arhiplină.

La priceasnă Prea Sfințitul după rugăciunea Marelui Vasile, luând ca motiv textul dela Matei 14, 35 ține o predică bogată în exemplificări, combătând, deficiențele sesizate în raportul preotului.

La masa din casa pâr. C. Jianu, pentru a cărei pregătire preoteasa și fca preotului și-au arătat încă în plus priceperea, participă autoritățile locale, notarul, primarul și tânărul și însuflețitul medic de circumscripție.

GORNEA

(D. m). Comuna întreagă, deși este zi de lucru, este în plină așteptare, frumos împodobită cu scoarțe alese și cu stâlparei dela un capăt la altul.

Primirea oficială se face la o răscruce de

drumuri cu cuvinte de bineventare rostite de primarul P. Mărgeanu. In poarta Sf. Biserici tânărul preot Sergiu Groapă, însoțit de pâr. C. Jianu, dă raportul. Biserica curată, poartă urmele războiului din 1944, arhiplină, asculta slujba sfințirii apei, cu multă cucernicie.

Predica Prea Sfințitului, cu motivul luat din Ps. 84, răscolește sufletele.

După slujbă se fac câteva vizite, așteptate de credincioși cu multă cucernicie; dela stradă până în casă, sunt așezate covoare și flori, iar întreaga familie așteaptă în genunchi, binecuvântarea arhierască.

Se face revizia oficiului parohial, urmând masa cu o bogată pregătire specifică pustească după tradiția meleagurilor de unde au venit.

Seara ne reîntoarcem la pâr. Arsenie, la Biserica unde suntem copleșiți de buna ospitalitate, Preoteasa, este înzestrată bogat cu alese calități; prevenitoare, printr'o sumă de mici atențiuni, ne încarcă, cu multă recunoștință și mulțumire.

Elanul pastoral al pâr. Arsenie, este minunat complectat de calitățile preotesei.

CORONINI

(In ziua de 18 VIII). Un drum lung pe malul bătrânului fluviu reconfortează și înalță sufletul. Mergând încet ca să putem savura aceste frumuseți, deodată se văd călăreții. Un drum scurt care desvăluie tot atâtea priveliști mărețe și ajungem la capătul satului, de unde se vede în apropiere o mare mulțime, în frunte cu dl notar Dăneți, care ține o mișcătoare cuvântare de bineventare. Urcăm panta dealului până la Sf. Biserica fiind așteptat de pr. N. Drăgăciu — viitor preot la Șușca și de preotul local al Harabagișu, care face un detaliat raport asupra stărilor din parohie. Se slujește sf. Liturghie în sobor cu Pr. C. P. Prot. Dr. I. Crețiu, preoții Tr. Constantin, N. Drăgăciu. al Harabagișu și diacon D. Băloni.

Prea Sfințitul sesizând raportul preotului despre sectari, cu texte biblice, bine documentat și amănunțit, combate erezia.

Regretăm și aici, absența dlui inv. dir. D. Petrovici, care împreună cu D-na inv. sunt un sprijin neprețuit preotului.

După revizia Of. parohial și masa bogată, plecăm spre, Moldova-veche.

MOLDOVA-VECHE

(După masă). Aici ca și la Liubcova ne așteptam să vizităm, un mănunchi de români ort. însă spre surprinderea noastră, la hotarul comunei, la un pod, aflăm călăreți și bicicliști, care încadrează o căruță, cu d-nii notar Crăiniceanu, pr. sârb Bebici, președ. com. paroh. sârb. Stancovici și un teolog sârb, toți exprimă cuvinte de bineventare.

In centrul comunei, împreună cu o mare mulțime ne așteaptă primarul Iovanovici, cu pâine și sare.

In ușa capelei, într'o sală a școlii primare pr. al Harabagișu adm. parohiei, dă raportul.

In capela frumos împodobită, cu multe donații, se slujește Sfințirea apei, cu același sobor ca la Coronini.

Prea Sfințitul vorbește cu multă căldură, despre credință.

În fața Bisericii sârbești suntem așteptați, cu baldachin. Preotul Bebici, slujește rugăciunea de mulțumire, cu o frumoasă cuvântare, la care Prea Sfințitul răspunde din tronul arhieresc, la intrare ca și la eșire din sf. bis., fete și băieți, aruncă la picioarele arhierelui, brațe de flori.

Conduși de autorități, vizităm portul: Capitană, vama și poliția, apoi mergem, la casa ospitalieră a d-lui notar Crăiniceanu servită cu multă bucurie și îndeosebi cu fructe alese, cu o mare asistență.

Dl. notar Crăiniceanu, este un vechi îndrumător cultural și consecvent poet, titerat și critic literar.

Seara mergem la Moldova-nouă, unde vom poposi peste noapte în 18, 19, 20 și 21 August.

Calăreții, ne întâmpină aproape de Moldova-veche, iar la intrare în comună o mare mulțime, în frunte cu autoritățile locale, așteaptă sosirea Prea Sfințitului. Vorbesc, primarul N. Popescu, reprezentantul bis. cat. Haserberger și C. Arcan, deputat eparhial. În asistență remarcăm pe D-nii Dr. Oană notar public, Dr. Croitoru medic, Dr. Marta avocat, Ing. Rădulescu, Maior Renoiu, copul didactic și alții. Corul sub conducerea d-lui avocat Marișescu, cântă Pre Stăpânul... apoi Prea Sfințitul după ce răspunde în calde cuvinte vorbitorilor și mulțumește pentru frumoasa primire, este condus la casa preotului Macu Cuzmanovici; aici se fac prezentările, apoi corul dă o serenadă, vorbind dirijorul și răspunzând Prea Sfințitului.

POJEJENA DE JOS

(În ziua de 19. VIII). Inconjurați de un banderiu de călăreți, suntem primiți la podul dela intrarea în sat, unde primarul a A. Roșca, oferind pâine și sare are cuvinte frumoase de binevenire.

La Sf. Biserica Pr. Daș, însoțește pe octogenarul preot pens. V. Blaj, care face un frumos raport asupra trecutului sbruciat al parohiei, cu greu despărțită de sârbi.

Se slujește Sf. Liturghie cu Prot. Dr. I. Crețiu, preoții V. Blaj, Tr. Constantin, Daș-Vrăniuț și Diacon D. Băloni.

La priceasnă vorbește Prea Sfințitul în legătură cu textul evangheliei, cu bogate exemple.

După masa luată în casa păr. Blaj, plecăm spre Șușca.

ȘUȘCA

Aici ne întâmpină câțiva bicicliști, iar la marginea comunei primarul I. Marcovici prezintă omagii și tradiționala pâine și sare. La Sf. Biserica preotul S. Daș din Vrăniuț, fost păstor sufletească aici vreo 7 ani, prezintă raportul, chibzuit convins, cuprinzând totuși, toată viața religioasă a parohiei.

Se săvârșește sfințirea apei la care slujesc: Prot. Dr. I. Crețiu, preoții: Tr. Constantin, S. Daș, și Diacon D. Băloni.

Prea Sfințitul sesizând raportul preotului, în predică, combate rătăcirea stilistă care bănuie în parohie și dă prețioase sfaturi rel.-morale

Revizia oficiului parohial se amână până seara la reîntoarcere, aici menționăm sprijinul dat Sf.

Bisericii de notarul com. Tr. Crăciun și de primul epitrop.

BELOBREȘCA

Comună puternică sârbească, ne face o primire călduroasă, în frunte cu preotul Naidan, adm. protopopesc, care venise încă dimineața la Pojejena să roage pe Prea Sfințitul să binevoiască a vizita comuna și a împărtași arhieresti binecuvântări.

În Sf. Biserica preotul după rugăciunea de mulțumire rostește o frumoasă cuvântare, la care Prea Sfințitul răspunde cu sfaturi pentru credincioși.

BAZIAȘ

Port și gară la Dunăre, odinioară înfloritor, astăzi o ruină, din cauza războiului. Este mai degrabă o colonie, decât comunitate încheagată, capela este bine înzestrată într-o sala a școlii; la intrare preotul N. Ilica face un raport amănunțit, apoi se slujește Sf. apeii.

Puținii români, mai ales funcționarii și familiile ascultă cu evlavie înălțatoarea predică a Prea Sfințitului.

În cursul slujbei, intră în capelă, P. C. P. Tomici vicarul episcopiei sârbești din Timișoara, însoțit de păr. Savici starețul Mân. Sf. Gheorghe și de alți cinci preoți sârbi, am vizitat apoi mănăstirea sârbească, căzută în ruină și-i păcat de pictura bogată. La stăreție, se servește o gustare.

Prea Sfințitul, pleacă spre Socol, ca să cunoască această fruntașă comună sârbească, punct extrem al Eparhiei.

La reîntoarcere se face revizia Of. parohial din Baziaș apoi luăm masa la păr. Ilică, care luptă aici cu mari neajunsuri, dar cu frumoase rezultate, în acest colț de țară uitat și dificil.

În drum spre Moldova-nouă, vizităm acasă pe păr. Naidan din Belobreșca, apoi luăm masa bogat aranjată în casa d-lui inv. Anghelescu la Șușca și se face revizia Of. parohial. Graficile vieții parohiei Șușca întocmite migălos dl. pr. Sept Daș, sunt de rară frumusețe și utilitate.

MOLDOVA - NOUĂ

(În ziua de 20 VIII). Se formează o importantă litie, care conduce pe Prea Sfințitul, la Sf. Biserica pregătită pentru Liturghie arhierescă.

În poarta Sf. Bisericii parohial Macu Cuzmanovici, face un detaliat raport.

La Sf. Liturghie în sobor slujesc, Prot. Dr. I. Crețiu, Pr. Tr. Constantin, M. Cuzmanovici, a Harabagiu-Coronini și Diacon D. Băloni.

La priceasnă, Prea Sfințitul, luând motiv I. Cor-3, 18, cu o mare bogăție de texte biblice, combate sectarismul.

La banchet, Prea Sfințitul toastează pentru Înaltul Prezidiu al R. P. R. iar dl. Dr. Marta și preot M. Cuzmanovici pentru Prea Sfințitul.

După masă se fac mai multe vizite în comună.

PAIDINA MATEI

(În ziua de 21 VIII) filie la Moldova-nouă. Pe un drum greu, mai mult pe căruță, Prea Sfințitul urcă cei 9 Km. până la această comună

cu 1200 suflete, care se poate numi, părăsită de lume.

În fața bisericii, Primarul Gh. Cârpeanu omagiază pe arhiereu în numele populației, apoi pr. M. Cuzmanovici face raportul.

Se slujește Vecernia, la care pe lângă Prea Sfințitul, servesc Prot. Dr. I. Crețu, pr. Tr. Constantin, M. Cuzmonovici și Diacon D. Băloni.

Predica Prea Sfințitului îndeamnă credincioșii la iubire, viață curată și păstrarea datinilor strămoșești.

La sfârșitul slujbei, Prea Sfințitul se întreține cu credincioșii, îndrumându-i să facă cele necesare pentru susținerea preotului, fiindcă atașamentul lor și numărul mare al sufletelor, trebuie să aibă preot stabil, în parohie independentă.

În acest loc în mijlocul codrilor și a munților, nu a mai fost Vlădică.

CĂRBUNARI

(În ziua de 22 VIII). Suntem întâmpinați în mijlocul comunei, cu cuvinte de bună primire, de I. Rață, secretarul P. M. R., de față fiind pr. A. Mihailovici, D-na și Dl. primpretor C. Stoica din Sasca montană. Cu litia urcăm la Sf. Biserică, unde Pr. P. Coadă face convenitul raport.

Se slujește Sf. Liturghie la care servesc: Prot. Dr. I. Crețu, Pr. Tr. Constantin, A. Mihailovici-Sasca română, Pavel Coadă și diac. D. Băloni.

Răspunsurile, sunt date de un cor de fete, condus de funcționarul Ardeleanu, în care un rol important, la organizare și cântare, are preoteasa păr. P. Coadă, care se interesează cu însuflețire de toate treburile parohiale.

La priceasnă Prea Sfințitul, vorbește mult, la sufletul acestor minieri și este ascultat cu evlavie și multă atenție.

După revizuirea oficiului parohial se ia masa în casa păr. Coadă, apoi plecăm spre Știnăpări

ȘTINĂPĂRI

Una dintre comunele de minieri și stânjănari așezată pe creasta munților, care cu neprețuitul ajutor și grije a D-lui primpretor C. Stoica, tot un fiu de minier din Dognecea, și-au construit o biserică de o rară frumusețe, înainte sfințită la Rusalii anul acesta, prin Pr. Tr. Constantin administrator protopopes.

Mulți din filii comunei vrednici muneitori, ajunși astăzi la înalte posturi de conducere, au asigurat tot sprijinul pentru terminarea bisericii, care va fi o podoabă a eparhiei.

Dela Cărbunari, încadrați de călăreți, ajungem la marginea comunei, de unde ne așteaptă Pr. Coadă, cu mulțime de popor și cu același cor de fete din Cărbunari.

Cuvântarea de bineventare o rosteste bunul credincios I. Lupu și cu o impozantă litie mergem spre Biserică, în fața căreia, adm. parohial A. Mihailovici-Sasca-română face un minuțios raport, talmăcind fericirea știnăparilor, că de acum au și ei locașul de închinăciune și se străduiesc să-și aibă preotul lor permanent.

Se face Sf. ape, la care Prea Sfințitul predică magistral cu bogate argumente, contra sectarilor, care aici au avut un câmp mare de pescuit.

În fața minunatei solidarități ortodoxe, Prea Sfințitul, emoționat se întreține cu credincioșii sfătuindu-i să-și termine cu toate podoabele, Sf. Biserică. De aici neostenit, Prea Sfințitul, se îndreaptă spre altă comună în care nu a fost văzut Episcop.

SOPOTUL - NOU

O comună așezată într-o regiune încântătoare pentru ochiul omului. Încă din depărtare zărim călăreți și se face o frumoasă primire exprimată de I. Mercaș, apoi Prea Sf. Sa coboară încet spre Șopotul nou, unde este primit de primarul Vidu Curea, cu păpe și sare și de inv. director cu o impresionantă cuvântare, în care arată tăria credinței și atașamentul față de Biserica strămoșească, care scut și apărare s'a făcut poporului în decursul veacurilor și care a ocrotit școala sub aripele ei de mamă și că copiii trebuie să crească în tradiția creștinească din trecut, spre a crește buni creștini și buni cetățeni ai Țării.

În fața Sf. Biserici preotul A. Leonte încadrat de preoți N. Bădăni-Dalboșeți și I. Negrei-Mocer ș, cu multă mulțime, rostește raportul.

Se face Vecernia, Prea Sfințitul, vădit emoționat, ține o bogată predică plecând dela I. 15, 9.

După slujba, se face revizia oficiului parohial și se ia masa la păr. Leonte.

Se întunecase bine când Prea Sf. Sa se întoarce la Cărbunari.

SASCA ROMÂNĂ

(În ziua de 23 VIII). La capătul satului, la un frumos arc de triumf, o mare mulțime de credincioși, în frunte cu D-na și Dl. primpretor C. Stoica, admirabilul cor bărbătesc, condus cu multă pricepere de talentatul muzician dl. învățător C. Potocianu, fiu al comunei, și cu preoții: Tr. Constantin, Gh. Târba și P. Coadă, așteaptă pe Prea Sfințitul, cu alese cuvinte exprimate de primarul Gh. Sârbu, cu tradiționala pâine și sare.

O impozantă litie conduce pe Prea Sfinția Sa la Sf. Biserică, unde preotul A. Mihailovici dă un amănunțit raport.

Dela poartă, până în bisericuța mică, care are o pictură arhaică de mare valoare și cu grija atentă și permanentă a preotului, frumos împodobită, pășim pe scoarțe alese, încadrate de ghiveciuri de flori.

La Sf. Liturghie arhierescă, slujesc: Prot. Dr. I. Crețu, preoții: Tr. Constantin, Gh. Târba-Sasca mont., P. Coadă-Cărbunari, Al. Harabagiu-Coronii, Ars. Golumba-Berzasca, A. Mihailovici și Diaconul D. Băloni.

La priceasnă, Prea Sfințitul, plecând dela Luca 11, 28, dă sfaturi și bogate îndemnuri credincioșilor, care ascultă cu evlavie, pe primul Vlădică, care s'a coborât în acest sat sugrunit de munți și scaldat de Nergân.

Și aici, preotul este fericit complectat de o preoteasă, onestă, cumpătată și mult stimată.

După masa bogată, la orele 15 se ține conferința preotească.

O delegație de preoți, roagă și conduce pe Prea Sfințitul la Sf. Biserică se face chemarea

Duhului Sfânt, urmat de o cuvântare a Pr. Tr. Constantin.

Intr-o sală a școlii primare se deschide conferința cu cuvântarea de bineventare a Prea Sf. Sale și despre rostul și importanța conferinței de astăzi pentru viața protopopiatului a Pr. Tr. Constantin adm. protopopesc. Apoi se citește tema Rolul social al preotului în vremurile de astăzi a preotului Daș-Vrăniuț și deschizându-se discuția liberă, la cuvântul: Pr. Tr. Constantin, I. Râta-Vrani, C. Damian-Rusova, Sergiu Groapă-Gornea, Gh. Târba-Sasca mont., A. Mihailovici-Sasca rom. și alții.

Păr. consilier Dr. I. Crețiu, completează tema, cu multe sfaturi, apoi Pr. Tr. Constantin, face sinteza debaterilor, iar Prea Sfințitul, aproape un ceas și jumătate, dă ample sfaturi și îndrumări de pastorație, cu calde cuvinte părintești, privind rolul mare de astăzi al preotului, în prefacerile sociale; din toate laturile de preocupări.

La sfârșit Pr. Tr. Constantin, mulțumește Prea Sfințitului, iar după închiderea conferinței, Prea Sfinția Sa, se întreține cu preoții prezenți, într-o atmosferă de căldă și grijulie atmosferă părintească.

Conferințele preoțești, datează din anul 889, ele se numeau „Calendae”, pentru că se țineau în prima zi a luni, dacă nu era zi de Duminică ori sârbătoare și utilitatea lor s'a verificat cu prisosință până acum.

Tema „Rolul social al preotului, în vremurile de astăzi” a păr. Sept. Daș, a fost magistral tratată, iar din debaterile conferinței au recoltat unanime și călduroase aprecieri; preotul Daș, fiind element de valoare, cu multă râvnă preoțească și plin de inițiativă; prin parohiile pe unde a trecut Șușca 7. ani, Petrila 4 ani) realizând lucruri vrednice de un preot sânguitor.

Prea Sfințitul, după atmosfera înălțătoare din conferința preoțească, unde au fost discuții vrednice de tagma preoțească, antrenate academic, de teza atât de complexă, se retrage în casa ospitalieră a păr. Mihailovici, în care se va odihni peste noapte

(Va urma)

Pr. Tr. Constantin

NOTE BIBLIOGRAFICE

Revista „Studii”, București, Nr. 3
Iulie — Septembrie, 1948,
244 pp. Lei 100.

„Studii” revistă de știință, filosofie și arte, a apărut recent deja într'al treilea număr, prezentându-se și acum într-o impecabilă ținută și „îmbrățișând sintetic” diferitele preocupări și tendințe ale vremii. Încă dela început ne-a obișnuit cu articole de-o incontestabilă valoare. Cităm printre altele: „Creștinismul în Dacia” de Prof. univ. C. Daicoviciu și „Revizuirea teoriilor

freudiene” de Dr. Eugen Weigl. (Nr. 1).

Din numărul de față remarcăm în special contribuțiile Dr. M. Prenant (câteva considerații asupra materiei vii), Prof. Al. Graur (de ce și cum se schimbă limba), d. B. M. Kedrov (Importanța criticii și auto-criticii în dezvoltarea științei) și-a Prof. P. Constantinescu-Iași (Trei pictori români în Revoluția dela 1848). Ultimul, cu competența-i deja cunoscută, conturează pe baza unor numeroase isvoare, chipurile de revoluționari ale pictorilor Ioan Negulici, Constantin Daniel Rosental și Barbu Iscovescu. Cel dintâi e băiat de preot ortodox și el este cel care, într-o scrisoare adresată lui I. H. Rădulescu din 21 Februarie 1851, a spus memorabilele cuvinte: „sunt democrat, prin urmare adevărat creștin” (p. 156 Nr. 13). Tot despre el ne informează dl. Constantinescu-Iași: „când a fost prefect de Prahova (numit de revoluționari) nu lipsea dela biserică, unde ținea cuvântări morale” (loc. cit.)

La sfârșit, Nr. 3 al rev. Studii conține o bogată rubrică cu note și recenzii.

Prin bogatul cuprins ca și prin felul în care sunt tratate toate problemele, Revista „se impune dela sine atenției tuturor iubitorilor de carte.

N. C.

INFORMAȚII

Personale. P. S. Sa Păr. Episcop Veniamin s'a reîntors Sâmbătă 2 Octombrie la reședință, venind dela Buziaș unde și-a urmat cura obișnuită.

P. S. Sa Episcopul Sebastian, al Maramureșului a fost numit titular al Arhiepiscopiei Sucevei și Maramureșului, cu sediul în Suceava.

Reducerea prețurilor la alimente, îmbrăcăminte și încălțăminte. Președinția Consiliului de miniștri comunică:

Consiliul de Miniștri s'a întrunit în ziua de 30 Septembrie a. c. orele 12, sub președinția d-lui Prim Ministru Dr. Petru Groza.

Consiliul de Miniștri, examinând raportul făcut de către vicepreședintele Consiliului de Miniștri, Gh. Gheorghiu-Dej, asupra lucrărilor cu reducerea prețurilor la produsele alimentare, de îmbrăcăminte și încălțăminte;

Cunoscând că în urma reformei monetare și a naționalizării principalelor întreprinderi industriale, bancare și de transport s'au creat condiții noi de dezvoltare vieții economice a țării; constatând că eforturile depuse de osmentii

muncii pentru sporirea producției și reducerea prețului de cost au făcut cu puțință scăderi la prețurile de vânzare, degrevări fiscale și reducerea taxelor de consumație;

Preocupat de grija de a îmbunătății condițiile materiale de viață a celor ce muncesc;

Hotărăște să reducă prețurile de vânzare cu 20—30 la sută în sectorul alimentar; cu 20—30 la sută în sectorul de îmbrăcăminte și cu 20—50 la sută în sectorul de încălțăminte.

Decizia cu arătare în parte a prețurilor noul va fi publicată în Monitorul Oficial din 1 Octomvrie 1948 și va intra în vigoare la aceeași dată.

Păr. Prot. Dr. Gh. Cotoșman, profesor la Academia noastră teologică, a fost ales și recunoscut printr-o Decizie a Ministerului Cultelor — în postul de consilier mitropolitan al Mitropoliei Banatului.

Studentii fi de muncitori, țărani săraci și mici funcționari vor plăti taxe de amânare pentru studii în trei rate lunare. Ministerul de Finanțe a aprobat pentru studenți, fii de muncitori, țărani săraci și mici funcționari, amânarea depunerii recipisei de plată a taxei militare, până la 1 Noemvrie a. c., urmând ca plata taxei ce le va fi fixat în acest răstimp, de către Administrațiile Financiare în raza cărora acești studenți sau părinții lor își au domiciliul fiscal, să se facă în trei rate lunare în lunile Noemvrie și Decemvrie 1948, precum și Ianuarie 1949.

Studentii, intrând în categoriile de mai sus, se vor adresa în cursul zilelor de Vineri 1 Oct. Sâmbătă 2 Octomvrie și Duminică 3 Octomvrie a. c., Comitetelor U. N. S. R. din centrele universitare care le vor da toate lămuririle necesare.

Ministerul Învățământului Public având în vedere numărul excepțional de mare de înscrieri în acest an la școlile medii, ca și școlile pedagogice, vor funcționa acolo unde este nevoie și condițiunile permit, cu clase paralele, atât pentru anul I cât și pentru anul II. Ministerul va stabili localitățile și școlile unde vor funcționa clase paralele.

Comisia examenului de Bacalaureat Sesiunea Octomvrie 1948, Comisia Nr. 23 Lugoj mixtă, va începe Luni 4 Octomvrie a. c. Dau examen absolvenții și absolventele liceelor din localitățile: Caransebeș băieți și fete; Reșița băieți și fete; Oravița băieți și fete; Comerciale Arad, Lugoj, Timișoara și Lipova. Președinte: Radu Vasile st. nat. Cluj. Membrii: I. rom. Păun Mihai Arad; I. franceză Balcani Eva Timișoara; I. latină Leontina Opriș Lugoj; Schipor Maria Timișoara; geografie Popescu Vasile Lugoj; filosofie Oancea Gh. Timișoara; matematici Pascu Eug. Turda; șt. jurid. Crâsnaru Valeru Timișoara.

† **Protopop Pașcu Bolcaș**, consilier ref. bisericesc la Consiliul Eparhial din Oradea, membru al Adunării Eparhiale și al Congresului Național Bisericesc din București, a adormit în Domnul, în vârstă de 51 ani, în ziua de 22

Septemvrie 1948, în sala de ședințe a Consiliului Eparhial, în exercițiul funcțiunii sale, în urma unui atac de cord.

Dumnezeu să-l odihnească în corturile dreptilor.!

Vestigii Romano-Dacice. Săptămâna trecută s'a făcut în comuna Palatca din jud. Cluj, în apropiere de Mociu, o interesantă descoperire arheologică.

Cu ocazia unei săpături, sătenii au găsit un schelet uman, care zăcea la o mare adâncime în pământ. Sesizați de acest fapt, s'a deplasat la fața locului o echipă de arheologi clujeni, compusă din d-nii prof. M. Macrea, dela Muzeul de Studii Clasice, prof. László Gyula dela Universitatea „Bolyai” care a început numai decât cercetări.

CONCURS

În baza ordinului Venerabilului Consiliu Eparhial Nr. 1708 B. 1948, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Foia Diecezană, pentru postul de preot la parohia II-a de clasa I-a din comuna **Cornereva** protopresbiteratul Mehadia, devenită vacantă în urma morții preotului Gheorghé Belcota.

I. BENEFICII:

1. Sesiunea parohială, în estindere de 37 jugăre, fânați și pășune.
2. Casă parohială, nu este, prețul ales se va îngriji de locuință.
3. Veniturile stolare uzitate.

II. INDATORIRI:

Preotul ales, este obligat a-și împlini toate datorințele preoțești și pastorale, a predica regulat în fiecare Duminică și sârbătoare și a catehiza la școala primară, fără remunerație.

Toate impozitele de mai sus cad în seama preotului ales.

Cei ce doresc să ocupe acest post întrucât vor avea calificația cerută pentru parohii de clasa I-a și binecuvântarea P. S. S. Episcopul Diecezan, să-și înainteze cererile Consiliului parohial din Cornereva prin Prea On. Oficiu protopopesc al Mehadiei în Orșova.

Reflectanții se vor prezenta pe lângă prealabila încuviințare a Prea On. Oficiu Protopopesc în vreo Duminică sau sârbătoare în Sf. Biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântare, tipic și oratorie, însă nicidecum în ziua alegerii.

Cornereva din ședința consiliului parohial ținută la 18 Iulie 1948.

Președinte:

Pr. V. Chiticariu

adm. paroh.

În conțelegere cu oficiul protopresbiterat al Mehadiei cu sediul în Orșova.

Secretar:

Pr. Panciac V.

I. Câmpianu

protopop

2—2